

Op pad met een stagebegeleidster

Ontwikkellijn in de teugels

“De beroepspraktijkvorming kan beter als scholen leerlingen beter begeleiden.”

Aldus de Algemene Rekenkamer. Wat doet AOC Friesland aan stagebegeleiding?

Een bezoek aan Marloes tussen de paarden.

Om half twee wacht Annemiek Mandemaker, docent paardenhouderij en studietoecoach, mij op bij Stoeterij Bommelsteyn in Joure. Hier loopt Marloes, eerste jaars leerling paardenhouderij, stage. Ze heeft er al zes volle weken op zitten, dit is haar een na laatste week. We begroeten Trudy van Proosdij, bedrijfsleidster van de stoeterij. Zij stelt voor dat Marloes ons eerst rondleidt. “Dan kunnen de leerlingen dingen vertellen, die ze liever niet direct tegen mij zeggen”, licht ze later toe.

Abc-jaar

Marloes leidt ons langs de hokken met zwarte, Friese paarden en blijft staan bij een merrie met veulen. “Wat vind je van het veulen?” vraagt Mandemaker. “Leuk”. “En qua type?” Marloes vindt het veulen een beetje grof, vooral op de spronggewrichten. Het loopt niet mooi. Een ander veulen is pas afgelopen donderdag geboren en had een slechte start met een longontsteking. De stagiaire laat het medicijn zien dat Annechje nu een maal per dag krijgt. Ze legt de namen op de bordjes bij de paarden uit. “We zitten nu in een abc-jaar.” Alle Friese paarden krijgen dit jaar een naam beginnend met een a, b of c. Mandemaker stelt Marloes vragen over het stamboek en de bedrijfsvoering. Marloes is geïnteresseerd in *Natural Horsemanship*. In haar omgang met paarden gaat ze uit van het natuurlijke gedrag van paarden. Ze rijdt bijvoorbeeld zonder bit en met een flexibel zadel. In de tuigruimte laat ze zien hoe stijf en hard een gewoon zadel is. Voor een stageopdracht moest ze een paard gedurende een half uur observeren en elke halve minuut opschrijven wat ze zag. Daarvan

leert ze veel over natuurlijk gedrag. Mandemaker vraagt zich af of Marloes niet in conflict komt met de manier van omgaan met paarden op deze stoeterij. Maar daar heeft de leerling helemaal geen last van. Ze past zich gewoon aan bij de rijstijl hier.

Marloes leidt ons nog langs de stapmolen, de longeerbak en de opvoedbox. We kijken hoe een medewerkster een paard longeert. “Waar moet je op letten bij het longeren?” vraagt de docent en “Wat vind je van de gang?”

De stagebegeleiding

De leerlingen paardenhouderij niveau 3 en 4 van AOC Friesland, locatie Leeuwarden, gaan twee periodes van acht weken op stage. De periodes worden afgewisseld met acht weken school. Tijdens die schoolweken is maandag de (theoretische) vakdag, dinsdag hebben de leerlingen praktijk in Oenkerk en de andere drie dagen hebben ze de overige vakken op school. Op de vakdag wordt onder andere de stof behandeld die terugkomt in de stageopdrachten van het aansluitende stageblok.

De leerlingen kiezen zelf een stageadres, maar de studietoecoach geeft waar nodig advies en sturing. Die wijst bijvoorbeeld op het belang van de stage voor het cv.

Tijdens de blokstage bezoekt de studietoecoach de leerlingen één keer, dus twee keer per jaar. Als er problemen zijn vaker.

Er is een overleg waarin vertegenwoordigers zitten van PTC+ (Oenkerk), de KNHS (de hippische sportbond), het bedrijfsleven en AOC Friesland. Dat overleg heeft er bijvoorbeeld voor gezorgd dat leerlingen het instructeurdiploma ORUN in Oenkerk kunnen halen.

AOC Friesland biedt een praktijkopleiderscursus aan, maar daar wordt weinig gebruik van gemaakt. Ook heeft het aoc wel eens geprobeerd een stagebiedersdag te organiseren, maar ook daar kwam weinig respons op.

Volgend jaar start de opleiding in de competentiegerichte kwalificatiestructuur. De proeven van bekwaamheid worden dan in Oenkerk afgenomen.

Voor de vulling van het portfolio zullen de stagebedrijven een grotere rol gaan spelen.

Maar hoe precies is nog niet duidelijk.

Marloes is nog erg lief voor paarden. Tijdens haar stage leert ze dat paarden voor haar aan de kant moeten

Consequent

Tijd voor het stagesprek. In de kantine van de stoeterij schenkt Van Proosdij ons koffie en thee. Marloes pakt de 'Handleiding 2^e blokstage' erbij. Hierin staan opdrachten over het bedrijf, de gebouwen en landerijen, de paarden en de huisvesting. Ze heeft er geen vragen over. Alle stof voor de opdrachten is behandeld op school in de periode voorafgaande aan deze blokstage.

Dan komt het 'BPV-boekje' op tafel. Daarin vullen de leerlingen onder andere in hoeveel uren per dag ze werken. Bij Marloes is dat vaak zeven uur, in plaats van de vereiste acht. Maar haar werktijden zijn in overleg met haar stagebieder vastgesteld. En omdat ze de opdrachten thuis maakt is het voor Mandemaker geen probleem. In de handelingenlijsten houdt Marloes bij wat ze precies doet, dagelijks, wekelijks of eenmalig. Ze vindt dat plezierig, het geeft haar overzicht.

Mandemaker grijpt het urenoverzicht aan om een beeld te krijgen van de werkzaamheden. "We beginnen 's ochtends met een kopje thee," vertelt Van Proosdij, "en dan vertel ik wat we die dag gaan doen." De week kent een vast ritme van opstroomen, uitmesten, voeren, longeren, stapmolen; een uur per week krijgt

Marloes rijles van de bedrijfsleidster. Die is heel tevreden over Marloes: "Ze is erg precies. Je hoeft niet alles te controleren, ze laat geen boxdeuren open staan."

"Wat zijn je sterke punten?" vraagt Mandemaker. Marloes lacht wat verlegen. Ze weet het niet. Van Proosdij geeft aan dat haar stagiaire heel veel geduld heeft, maar haar houding op het paard kan nog beter. Ze heeft nog geen onafhankelijke zit. Marloes vindt wel dat ze heel veel geleerd heeft. En het maakt haar niet uit of ze met of zonder bit rijdt. Volgens Van Proosdij gaat het erom of je consequent bent, onafhankelijk van je stijl. Dat is belangrijk bij paarden. "Ben je consequent?" vraagt Mandemaker. Marloes trekt haar wenkbrauwen op. Voor Van Proosdij mag dat nog sterker. "Je bent nog wat te lief. De paarden moeten voor jou aan de kant."

Brede kijk

In het BPV-boekje staat ook een algemene, niet-paardgerichte beoordelingslijst. Die heeft Van Proosdij al wel ingevuld maar nog niet doorgesproken met Marloes. Achter criteria als 'werktempo' en 'inzicht' staan vooral G-tjes, maar ook hier en daar een V. Bij 'initiatief' staat een V. "Hoe zou je jezelf daarin

kunnen ontwikkelen?" vraagt Mandemaker. Marloes geeft aan dat ze meer zou kunnen meedenken in wat er nog moet gebeuren op het bedrijf. Van Proosdij beaamt dat: "Als een paard bezweet is, zou je kunnen bedenken dat het een deken nodig heeft." Maar ze geeft ook aan dat het in de loop van de stage beter wordt. "Je vraagt veel en ook naar waarom we iets doen. Je bent ook kritisch."

Tot slot 'de ontwikkelijn'. Voorafgaand aan de stage praat de studietoetscoach met de leerlingen over waar ze zich in zouden willen of kunnen ontwikkelen. De leerlingen moeten dat dan invullen. Marloes geeft aan dat ze het wel heeft ingevuld maar dat het thuis ligt. En nee, ze weet ook niet meer wat ze ingevuld heeft. Wel schreef ze in het BPV-boekje dat ze op verschillende bedrijven stage wil lopen, om zo een brede kijk op het werkveld te krijgen. "Maar dat is geen ontwikkelpunt", geeft Mandemaker aan. Leerlingen vinden de ontwikkelijn lastig.

Om vier uur sluiten we af. De stagebieder en stagiaire zijn tevreden over de intensiteit en inhoud van de begeleiding. Marloes vindt het gesprek zinvol: "Het geeft toch inzicht in hoe je functioneert." □